

ที่ ศศ ๐๑๐๐.๔/๒๐๒๒

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง มาตรฐานสถิติ
และการปรับปรุงคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๖๒๓
ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๙
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๔๔๑
ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ที่ นร ๐๕๐๘/๑๗๘๕๘
ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง
๓. แผนปฏิบัติการภายใต้ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒
(พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง
๔. องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสถิติประเทศไทย และคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิชาการ
๕. การจัดประเภทผลิตภัณฑ์กลางประเทศไทย ปี ๒๕๖๓
๖. มาตรฐานการผลิตสถิติ ตัวแปร: สกุลเงิน
๗. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓
๘. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
๙. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
๑๐. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๑/๖๕๐๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ด้วยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติขอเสนอเรื่อง
ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง มาตรฐานสถิติ
และการปรับปรุงคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้
เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๙) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านที่ (๖) การปรับสมดุล

/ และพัฒนาระบบ ...

และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับ การบริหารราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรี ด้วยแล้ว โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

๑.๑.๑ ระบบสถิติประเทศไทยมีลักษณะเป็นแบบกระจายงาน (Decentralization) โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการระบบสถิติของประเทศให้เป็นเอกภาพ ตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดให้มีแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยเป็นกรอบการพัฒนาสถิติ ร่วมกับหน่วยงานอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้สถิติที่สำคัญจำเป็นหรือเรียกว่า “สถิติทางการ” (Official Statistics) โดยมีแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ เป็นแผนฉบับแรก และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ แต่งตั้ง (๑) คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน (ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม) ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นประธาน และ (๒) คณะกรรมการ ที่ปรึกษาด้านวิชาการ ที่มีศาสตราจารย์กิตติคุณ คุณหญิงสุชาดา กีระนันท์ เป็นประธาน เพื่อเป็นกลไกหลัก ในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถิติของประเทศจนเกิดสถิติทางการที่พร้อมให้บริการ ๒,๑๙๙ รายการ จากหน่วยสถิติ ทั้งหมด ๒๑๐ หน่วยงาน รวมทั้งสถิติทางการที่ใช้สนับสนุนการพัฒนาในระดับจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด ซึ่งผ่านกลไก คณะกรรมการสถิติระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด/หัวหน้ากลุ่มจังหวัด

๑.๑.๒ ปัจจุบันประเทศไทยขับเคลื่อนการพัฒนาสถิติภายใต้แผนแม่บทระบบสถิติ ประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ที่มีเป้าประสงค์หลักคือ การพัฒนาข้อมูลสถิติให้มีมาตรฐาน คุณภาพ และบูรณาการ/แลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานสู่การใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมถึง การพัฒนาแพลตฟอร์มบริการพื้นฐานภาครัฐเพื่อนำไปสู่การเปิดเผยข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกัน แต่ด้วย สถานการณ์การพัฒนาข้อมูลและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการผลิตและการบริการสถิติ ประกอบกับ แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ จัดเป็นแผนระดับที่ ๓ ที่ต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้น สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้จัดทำร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง พร้อมทั้งผลการดำเนินงานที่สำคัญ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบแผนแม่บทระบบสถิติ ประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการปรับปรุงแผนระดับที่ ๓ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบมาตรฐานสถิติ ที่ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และประกาศใช้เป็นมาตรฐานในการผลิตสถิติ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐนำมามาตรฐานดังกล่าวใช้เป็น แนวทางในการจัดทำข้อมูลสถิติของหน่วยงานต่อไป

๑.๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน และคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ๑๕ กลยุทธ์ และ ๓๓ ตัวชี้วัด พบว่ากิจกรรมส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย และมีบางกิจกรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ แต่ด้วยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลและข้อมูลขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องปรับแผนงานโครงการและเร่งพัฒนาองค์ความรู้บุคลากร เพื่อให้สามารถรองรับการผลิตสถิติด้วยวิธีการใหม่ ๆ ทั้งนี้สามารถสรุปภาพรวมการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์ได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาระบบสถิติของประเทศเพื่อการวางแผนและติดตามผลการพัฒนาระดับประเทศและระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ในภาพรวม คณะกรรมการในระดับนโยบายและระดับจังหวัดสามารถดำเนินการได้ดี แต่ยังมีคณะอนุกรรมการหลายคณะฯ ที่ขาดความต่อเนื่องด้วยมีจำนวนค่อนข้างมาก มีการส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายและองค์ความรู้ด้านสถิติลงในระดับพื้นที่ มีการดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาข้อมูลสำหรับตัวชี้วัดสากล เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (IMD)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบูรณาการสถิติจากข้อมูลการบริหารงาน และสถิติจากการสำรวจและการเชื่อมโยงสถิติ มีโครงการเพื่อบูรณาการข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเพื่อพัฒนางานสถิติจากการสำรวจและสำมะโน พัฒนาระบบต้นแบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (Government Data Catalog: GD Catalog) มีการส่งเสริมการพัฒนาสถิติเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาตามยุทธศาสตร์จังหวัดไปจนถึงระดับพื้นที่ย่อย (ตำบล) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พัฒนาชุดข้อมูลกลางจังหวัด (ข่าว การท่องเที่ยว ผู้สูงอายุ และขยะ) รวมถึงได้จัดทำชุดข้อมูลตามประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด (Pain Point) เพื่อเตรียมจัดทำบัญชีข้อมูลภาครัฐในระดับจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพสถิติให้ได้มาตรฐานสากล ในภาพรวมมีความก้าวหน้าและสามารถจัดทำมาตรฐานสถิติของประเทศได้อย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบและประกาศใช้มาตรฐานสถิติ ได้แก่ (๑) หลักการพื้นฐานสถิติทางการ (๒) แนวทางการปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานสถิติทางการ (๓) นโยบายด้านมาตรฐานสถิติในการผลิตสถิติทางการ และ (๔) มาตรฐานการผลิตสถิติ ๕ ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ประเทศ สถานภาพการทำงาน และอุตสาหกรรม เพื่อนำไปส่งเสริมการใช้มาตรฐานสถิติผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การให้บริการสถิติที่สะดวกต่อการเข้าถึง เข้าใจ และใช้ประโยชน์ มีการพัฒนาระบบนำเสนอและบริการสถิติแบบ Smart Service ในรูปแบบ Open Application Programming Interface (Open API) มีการนำระบบบริหารความสัมพันธ์ลูกค้า (CRM) มาพัฒนางานบริการสถิติ รวมทั้งเริ่มพัฒนาเครือข่ายสถิติเพื่อการแลกเปลี่ยน (Statistical Gateway) เพื่อรวบรวมสถิติที่สำคัญของประเทศจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้สามารถส่งผ่านมาจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลสถิติที่พร้อมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ด้วยมาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหน่วยสถิติ และการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐในด้านสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาองค์ความรู้และฝึกอบรมในหลักสูตรที่สำคัญ เช่น สถิติระดับกลาง เทคนิคการประมวลผลข้อมูล และเทคนิคการนำเสนอข้อมูลด้วยอินโฟกราฟิก (Infographics) ให้กับบุคลากรภาครัฐในระดับต่าง ๆ จำนวนมาก

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ การจัดทำร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง และการจัดทำมาตรฐานสถิติ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือให้ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี โดยพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๑) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ มาตรา ๖ (๒) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่จัดทำมาตรฐานสถิติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และ มาตรา ๗ ในการจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาประเทศ และเมื่อ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บทนั้น

๒.๒ การปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจัดระบบสถิติ ประเทศไทย ๓ ด้าน และคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติ คณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ แผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ได้สิ้นสุดลง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงมีความจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในการขยาย ระยะเวลาของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยออกไปอีก ๑ ปี เป็นสิ้นสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้ง การปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการดำเนินงานทั้งในปัจจุบัน และอนาคต เพื่อให้การพัฒนางานด้านสถิติของประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ

๓.๒ การจัดทำมาตรฐานสถิติเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาสถิติทางการของประเทศให้เป็น ระบบสถิติที่ทันสมัย (Modernization of Statistical System) นำเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์สถิติร่วมกันได้อย่างคุ้มค่า จึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องนำเสนอ ให้คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบและประกาศให้หน่วยงานนำมาตราฐานสถิติไปใช้ในการจัดทำสถิติต่อไป

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง ยังคงยึดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์เดิม โดยมีการปรับปรุงยุทธศาสตร์ที่ ๕ จากเดิม “การเสริมสร้าง ความเข้มแข็งของหน่วยสถิติ และการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐในด้านสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศ” เป็น “การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐในด้านสถิติและเทคโนโลยีดิจิทัล” เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาบุคลากรในปัจจุบัน มีแผนงาน/โครงการเพื่อขับเคลื่อนงานตาม ๕ ยุทธศาสตร์ จำนวน ๗๒ โครงการ จาก ๒๕ หน่วยงาน วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๒,๑๓๑.๙๓ ล้านบาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๐๒๒.๔๗ ล้านบาท และ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๑๐๙.๔๖ ล้านบาท) โดยมีรายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และ ๓ สรุปสาระสำคัญของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทยฯ ฉบับปรับปรุง ได้ดังนี้

๔.๑.๑ แผนงาน/โครงการที่ต้องเร่งดำเนินการภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย (๑) การปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติให้มีองค์ประกอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ การพัฒนาข้อมูลสถิติในปัจจุบันได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ (๒) การพัฒนาและปรับปรุงการผลิตสถิติ

/ ให้รวดเร็ว ...

ให้รวดเร็วและคุ้มค่าโดยศึกษาและบูรณาการข้อมูลการบริหารงานและการสำรวจ รวมถึงแหล่งข้อมูลใหม่ ๆ (New Data Sources) เช่น ข้อมูลทะเบียน ข้อมูลภูมิสารสนเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาสถิติให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความปกติใหม่ (New Normal) หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (๓) การปรับปรุงรายการสถิติทางการให้ทันสมัยตามโจทย์ความต้องการในประเด็นสำคัญของประเทศ (๔) การพัฒนามาตรฐานสถิติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ในการจัดทำสถิติ รวมทั้งส่งเสริมการใช้มาตรฐานสถิติให้กับหน่วยงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถิติ (๕) การพัฒนาระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ ที่เป็นหนึ่งในองค์ประกอบสำคัญตามกรอบโครงสร้างรัฐบาลดิจิทัล ที่เปรียบเสมือนสมุดหน้าเหลืองในการรวบรวมรายการข้อมูลสำคัญที่หน่วยงานภาครัฐถือครองมาลงทะเบียน เพื่อให้บริการบุคลากรภาครัฐสืบค้นรายละเอียดที่สำคัญของข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ (๖) การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรภาครัฐด้านสถิติและเทคโนโลยีดิจิทัล และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ ผ่านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๒ แนวทางการขับเคลื่อนร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนให้เห็นผลลัพธ์ (Output) และผลกระทบ (Impact) สำคัญในระยะเวลาที่เหลือ เน้นการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายที่มีจุดแข็งในมิติต่าง ๆ มาร่วมขับเคลื่อนให้สำเร็จตามเป้าหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีชุดรายการสถิติทางการที่ทันสมัย มีระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐที่เปิดให้บริการกับหน่วยงานสืบค้นและเข้าถึงบัญชีข้อมูลภาครัฐเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนประเด็นสำคัญของประเทศ มีมาตรฐานสถิติสำคัญที่ผ่านการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศให้หน่วยงานนำไปใช้ในการจัดทำสถิติของหน่วยงาน บุคลากรภาครัฐได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านมาตรฐานสถิติ พร้อมทั้งปรับปรุงกลไก คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการเพื่อรองรับการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

๔.๒ กลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ จากการศึกษา/ทบทวนปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้มีข้อเสนอให้ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ดังนี้

๔.๒.๑ คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน (ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เปลี่ยนชื่อเป็น “คณะกรรมการสถิติประเทศไทย” พร้อมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพิ่มผู้แทนหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการพัฒนาสถิติในปัจจุบัน ปรับปรุงหน้าที่และอำนาจให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และแนวทางการดำเนินงานระยะต่อไป

๔.๒.๒ คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ โดยปรับปรุงองค์ประกอบให้มีกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญด้านข้อมูลดิจิทัล ด้านวิชาการสถิติและการศึกษาวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบัน

๔.๓ การจัดทำมาตรฐานสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่ เป็นผู้ผลิตและผู้ใช้สถิติ พิจารณาและจัดทำมาตรฐานสถิติที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากล ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ของแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ ผ่านกลไกคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสถิติ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูลสถิติ ซึ่งมีผลการดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒ เรื่อง คือ

๔.๓.๑ การจัดประเภทผลิตภัณฑ์กลางประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ (Thailand Central Product Classification: TCPC) อ้างอิงตาม Central Product Classification Version ๒.๑ (CPC V. ๒.๑) ที่จัดทำโดยกองสถิติแห่งองค์การสหประชาชาติ (United Nations Statistics Division: UNSD) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การนำเสนอข้อมูลสถิติ ใช้เป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์กลางที่ใช้ในการเชื่อมโยงมาตรฐานอื่น ๆ เช่น การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี ๒๕๕๒ (Thailand Standard Industrial Classification ๒๐๐๙: TSIC ๒๐๐๙) ของกรมการจัดหางาน พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนิซ์ ฉบับปี ๒๐๑๗ (Harmonized System ๒๐๑๗: HS ๒๐๑๗) ขององค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) และใช้เปรียบเทียบข้อมูลสถิติผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ โดยใช้แนวคิดการจัดกลุ่มผลิตภัณฑ์ (สินค้าและบริการ) ที่มีคุณลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน คือ (๑) วัตถุประสงค์ (๒) ขั้นตอนหรือวิธีการผลิต (๓) วัตถุประสงค์การนำไปใช้ (๔) ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากแหล่งกำเนิดอุตสาหกรรมเดียวกัน โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๔.๓.๒ มาตรฐานการผลิตสถิติ ตัวแปร: สกุลเงิน อ้างอิงมาตรฐานสกุลเงินสากล ISO ๔๒๑๗ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยนำมาใช้ในการเผยแพร่เป็นรหัสสกุลเงินของประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลสถิติ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ลดปัญหาการนำเสนอและใช้ข้อมูลสกุลเงินในแต่ละประเทศไม่ตรงกัน และลดความสับสนของผู้ใช้ที่ต้องแปลชื่อหรือสัญลักษณ์ของสกุลเงินที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากสกุลเงินเป็นข้อมูลสถิติด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เช่น มูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้า มูลค่าการลงทุนระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ และยังใช้ในการนำเสนออัตราแลกเปลี่ยน และข้อมูลด้านเศรษฐกิจ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๕. ผลกระทบ

๕.๑ ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง เป็นกรอบในการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานในการผลิตสถิติที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และทำให้ประเทศมีสถิติที่เพียงพอทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับใช้สนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Decision) ของทั้งรัฐบาลและผู้บริหารหน่วยงานเพื่อกำหนดนโยบาย วางแผน และประเมินผลการพัฒนาในทุกระดับ

๕.๒ การจัดทำมาตรฐานสถิติ เป็นข้อกำหนดให้หน่วยงานนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลสถิติทั้งจากการสำรวจและการบริหารงาน เพื่อผลิตสถิติให้สามารถบูรณาการและใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ แม้เป็นสถิติที่จัดทำขึ้นจากต่างแหล่งข้อมูลและต่างเวลา ทำให้เกิดความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรในการผลิตสถิติของประเทศ รวมทั้งสถิติของประเทศมีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้สำนักงานสถิติแห่งชาติปรับปรุงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) โดยขยายเวลาแผนฯ ออกไปอีก ๑ ปี เป็นสิ้นสุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนงานด้านสถิติของประเทศ ตามกรอบของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๖.๒ การรับฟังความเห็นและการมีส่วนร่วมต่อร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง โดยร่างแผนฉบับนี้ได้ผ่านกระบวนการรับฟังความเห็นและการมีส่วนร่วมจาก ๑๓๒ หน่วยงาน เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓ ณ ศูนย์การประชุม อิมแพค ฟอรัม เมืองทองธานี และจากการแจ้งเวียนร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง ให้หน่วยงานพิจารณาระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๙ มกราคม ๒๕๖๔ โดยมีหน่วยงานให้ความเห็น จำนวน ๑๓๑ หน่วยงาน สามารถสรุปประเด็นความเห็นได้ดังนี้ (๑) ควรพัฒนาบทบาทสำนักงานสถิติแห่งชาติให้เป็นองค์กรกลางที่กำหนด กำกับ และควบคุมมาตรฐานข้อมูลสถิติของประเทศ (๒) ควรกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดให้ชัดเจนทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (๓) ควรผลักดันให้มีการเชื่อมโยงระบบข้อมูลสถิติไว้บนแพลตฟอร์มเดียวกันเพื่อสร้างฐานข้อมูลขนาดใหญ่ และมีการวิเคราะห์เพื่อสร้างสารสนเทศสำหรับการตัดสินใจ (๔) ควรเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจร่วมกับหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมผ่านการจัดประชุมชี้แจงเป้าหมายการพัฒนาาระบบสถิติที่สำคัญ (๕) ควรพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านสถิติและเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับสำนักงาน ก.พ. ตลอดจนส่งเสริมให้มีคนต้นแบบ (Role Model) ด้านสถิติในแต่ละหน่วยงานภาครัฐ

๖.๓ คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติรับทราบรายงานผลการปรับปรุงแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๖.๔ คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง และแผนปฏิบัติการภายใต้ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง โดยให้ดำเนินการตามแนวทางการเสนอแผนระดับที่ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และประกาศใช้ต่อไป พร้อมทั้งเห็นชอบในหลักการปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๖.๕ คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบร่างมาตรฐานการจัดประเภทผลิตภัณฑ์กลางประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ และร่างมาตรฐานการผลิตสถิติ ตัวแปร: สกุลเงิน เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาประกาศใช้ต่อไป โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐

๖.๖ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง เพื่อใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนงานด้านสถิติที่สามารถสนับสนุนและผลักดันการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนและมีธรรมาภิบาล โดยให้นำเสนอร่างแผนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาตามขั้นตอนต่อไป โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑

๗. ข้อกำหนดและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๑) บัญญัติให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการดำเนินงานทางสถิติของรัฐ และมาตรา ๗ บัญญัติให้การจัดทำแผนแม่บทตามมาตรา ๖ (๑) ให้สำนักงานสถิติแห่งชาติประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจัดทำให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาประเทศ และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนแม่บท

๗.๒ พระราชบัญญัติสถิติ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖ (๒) กำหนดให้สำนักงานสถิติแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่จัดทำมาตรฐานสถิติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาแล้ว ขอนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๘.๑ เห็นชอบร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง เพื่อเป็นกรอบในการพัฒนางานด้านสถิติของประเทศให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องตาม ยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งแผนปฏิบัติการภายใต้ร่างแผนแม่บทระบบสถิติประเทศไทย ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕) ฉบับปรับปรุง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการและสนับสนุนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๘.๒ เห็นชอบการปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการระบบสถิติ โดยเปลี่ยนชื่อจาก คณะกรรมการจัดระบบสถิติประเทศไทย ๓ ด้าน (ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เป็น “คณะกรรมการสถิติประเทศไทย” พร้อมทั้งปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ รวมทั้ง ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านวิชาการ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์และแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน

๘.๓ เห็นชอบการจัดประเภทผลิตภัณฑ์กลางประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ และมาตรฐานการผลิตสถิติตัวแปร: สกุลเงิน เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูลสถิติของหน่วยงาน โดยให้อำนาจดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ได้เห็นชอบมาตรฐานสถิติที่ดำเนินการแล้วเสร็จและประกาศใช้ไปแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๑๓๓๑, ๐ ๒๑๔๒ ๓๒๕๔

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๑๒๒

E-mail : kumpa.s@nso.go.th